

Titulació	Tipus	Curs
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	3
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4
2503778 Relacions Internacionals	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Guillem Farres Fernandez

Correu electrònic: guillem.farres@uab.cat

Equip docent

(Extern) Lluç Vidal López

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No té prerequisits acadèmics.

L'estudiant ha de tenir l'hàbit de llegir i consultar diferents mitjans de comunicació d'informació general, seguint especialment les notícies de caràcter internacional, així com els articles d'opinió sobre qüestions polítiques globals.

Objectius

En aquesta assignatura es presentaran una sèrie de problemàtiques contemporànies, en funció dels fets de cada curs acadèmic, de gran rellevància a l'agenda actual de les Relacions Internacionals. Aquests successos i processos es tracten de forma monogràfica.

L'objectiu central és introduir l'alumnat en el coneixement d'una sèrie de problemàtiques internacionals de rellevància en l'agenda política actual, tot facilitant-li les principals eines conceptuals que ens aporta la teoria de les Relacions Internacionals i que ens permeten aproximar-nos a la comprensió dels fenòmens contemporanis en tota la seva complexitat.

Els objectius bàsics del curs són:

- Desenvolupar l'aplicació per l'alumnat dels conceptes fonamentals de la disciplina de Relacions Internacionals per a la comprensió d'àrees temàtiques;
- Familiaritzar l'alumne amb una sèrie de processos que configuren la societat internacional contemporània;
- Contribuir a millorar l'expressió i defensa de manera oral i per escrit de diferents punts de vista sobre qüestions internacionals rellevants.

Competències

Ciència política i gestió pública

- "Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets."
- Aplicar el coneixement teòric i analític de les relacions internacionals a casos pràctics i professionals, en particular en l'esfera del conflicte i la cooperació entre actors.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que es coneixen les tendències teòriques i les aproximacions analítiques clàssiques i recents de les relacions internacionals.
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
- Valorar aspectes distintius i instrumental conceptual i metodològic específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.

Relacions Internacionals

- Analitzar la societat internacional i la seva estructura, així com entendre'n la rellevància en els problemes de la vida real i la pràctica professional.
- Aplicar el coneixement de l'estructura i el funcionament de les institucions internacionals a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats.
- Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Dissenyar, planificar i dur a terme treballs i estudis d'anàlisi i/o intervenció en els diferents àmbits de les relacions internacionals.
- Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el coneixement teòric i analític de les relacions internacionals a casos pràctics i professionals, en particular en l'esfera del conflicte i la cooperació entre actors.
2. Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
5. Demostrar que es coneixen les tendències teòriques i les aproximacions analítiques clàssiques i recents de les relacions internacionals.
6. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
7. Descriure els principals elements que caracteritzen la societat internacional global (1945-2000).
8. Descriure l'ordre internacional: anarquia versus ordre, societat d'estats i societat transnacional.
9. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
10. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
11. Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
12. Exposar les grans aproximacions a les relacions internacionals (realisme, transnacionalisme, estructuralisme).
13. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
14. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
15. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
16. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
17. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
18. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
19. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
20. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
21. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
22. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
23. Treballar autònomament.
24. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
25. Utilitzar adequadament la teoria i els conceptes de les relacions internacionals (tradicions de pensament hobbesiana, grociana i kantiana).
26. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
27. Valorar aspectes distintius i instrumental conceptual i metodològic específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.
28. Valorar críticament els impactes de la globalització en diferents àmbits: seguretat, medi ambient, drets humans, migracions i pau.
29. Valorar els aspectes distintius i instrumentals propis, des d'un enfocament conceptual i metodològic, específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.

Continguts

Al llarg del semestre es realitzarà un seguiment de l'actualitat internacional. Igualment, els diferents temes tractats ens serviran per abordar els problemes actuals de les relacions internacionals.

Introducció

- Agenda global contemporània, i principals tensions i problemes internacionals

Bloc I: l'Àfrica subsahariana, una regió de problemes i oportunitats

- Reflexions sobre l'estudi del subcontinent africà.
- Context sociopolític de l'aparició de l'Estat.
- La construcció de l'Estat postcolonial
- El neopatrimonialisme i l'extraversió
- La posició dels Estats africans en el sistema internacional
- Sistema món i imperialisme
- Dinàmiques de conflicte a l'Àfrica subsahariana
- El conflicte intern-internacionalitzat
- Cooperació i ajuda al desenvolupament
- Principals organitzacions intergovernamentals africanes

Bloc II: L'antropocè

- Aparició del concepte i rellevància
- Límits planetaris
- La gran acceleració
- Conseqüències en les ciències socials
- Relacions Internacionals i medi ambient
- Corrents de les relacions internacionals i l'Antropocè

Bloc III: Els sistemes polítics de l'Àsia Oriental: el vincle entre democràcia i creixement

- Els diferents sistemes polítics de l'Àsia Oriental: el cas del Japó, la Xina, Corea del Sud i Indonèsia.
- Els diferents Estats: el Model de l'Estat desenvolupista
- L'estudi de la democràcia a l'Àsia Oriental: poliarquia, autocràcia, accountability i societat civil.
- A més creixement econòmic, més democràcia? El cas de la Xina, Singapur i la Índia

Bloc IV: El mar de la Xina: un mar de conflictes? Conflicte i cooperació

- El Dret Internacional Públic i el Dret del Mar: el mar de la Xina
- Els processos de cooperació a la zona
- L'ascens de la Xina
- La normalització de la política exterior japonesa

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb ús de les TIC i debat en gran grup	43	1,72	2, 3, 27, 6, 13, 26, 24
Debats sobre les lectures obligatòries	3	0,12	1, 3, 5, 14, 21, 22
Pràctiques i exposicions orals a classe, estudis de cas	6	0,24	3, 27, 9, 13, 26, 23, 22, 24
Tipus: Supervisades			
Lectura i preparació dels textos que seran objecte d'un control a classe	7	0,28	8, 7, 12, 25, 20, 19
Redacció del treball de curs	9	0,36	6, 7, 25
Tutories i comentaris examen	3	0,12	
Tipus: Autònomes			
Estudi del temari de l'assignatura i lectures complementàries	72	2,88	14, 23

La dedicació a aquesta assignatura es concreta en diversos tipus d'activitats, cadascuna amb una determinada càrrega docent. El seu valor, 6 crèdits ECTS, implica una dedicació total de 150 hores, que es distribuïran en diversos tipus d'activitats:

- Les activitats dirigides són activitats a l'aula, amb la presència del professor i consistiran en classes magistrals (amb la possibilitat de desenvolupar debats en gran grup); en seminaris de discussió de les lectures obligatòries o materials temàtics en grups més reduïts; en sessions més orientades a qüestions pràctiques, en les que s'analitzaran casos, problemes i exemples relatius al temari del curs. Aquestes activitats representen al voltant del 35% del total del treball exigít.
- Les activitats supervisades són activitats dutes a terme per l'estudiant fora de l'aula d'acord amb un pla de treball dissenyat i posteriorment tutoritzat i avaluat per part del professor. Aquestes activitats representen, aproximadament, el 10% del treball exigít.
- Les activitats autònomes són totes aquelles activitats que fa l'alumne pel seu compte i d'acord amb les exigències del curs per tal de superar amb èxit l'assignatura, tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada: comentaris escrits sobre lectures o vídeos, preparació de debats o jocs de simulació, etc.	30%	4	0,16	2, 1, 3, 27, 28, 5, 6, 8, 12, 7, 9, 29, 15, 16, 17, 25, 14, 11, 10, 13, 20, 19, 18, 21, 4, 26, 23, 22, 24
Participació a classe, debats i altres activitats programades pels professors	20%	0	0	9, 10, 13, 19, 23
Treball en grup i exposició oral	50% nota final (80% part escrita i 20% exposicions orals)	3	0,12	2, 1, 27, 5, 6, 9, 29, 15, 16, 14, 10, 13, 21, 4, 26, 23, 22, 24

L'avaluació d'aquesta matèria comporta, per part de l'estudiant:

- Assistència regular a classe i la participació a les activitats (20% de la nota final): debats, comentaris de lectures, aportacions a les exposicions orals, etc.
- Avaluació continuada (30% de la nota final): comentaris escrits sobre lectures o vídeos, preparació de debats o jocs de simulació, etc.
- Un treball en grup sobre algun dels temes/casos tractats a classe (50% de la nota final), que serà presentat en públic en les darreres sessions de l'assignatura. La part escrita valdrà el 80% de la nota, mentre que la defensa oral del mateix comptarà el 20% restant. L'extensió del treball serà d'un màxim d'unes 5.000 o 6.000 paraules, més bibliografia i annexos. El treball es realitzarà amb entreliniat de 1.5, lletra Arial cos 12 en el cos del treball i 10 en les notes a peu de pàgina. La data d'entrega es concretarà un cop iniciat el curs.

No hi ha examen final

Al juliol hi haurà una prova de compensació en la que els estudiants que hagin seguit el curs amb regularitat però no hagin aprovat l'assignatura podran tornar a presentar-se. La nota obtinguda en aquesta prova compensatòria promitjarà amb un 70% amb la nota obtinguda durant el curs (30%). Aquesta avaluació compensatòria tindrà lloc en les dates establertes per la Facultat.

La concurrència a dues de les activitats d'avaluació esmentades és incompatible amb la qualificació de "NO PRESENTAT".

Avaluació única:

L'alumnat que així ho hagi demanat en temps i forma, podrà acollir-se a una avaluació única que consistirà en un exercici compost per un examen (60% de la nota) i una activitat pràctica (40%)

Aquest exercici tindrà lloc al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat per a l'examen de l'avaluació ordinària i es farà públic amb antelació suficient. En cas de no superar aquesta prova amb una puntuació de 5 punts sobre 10, l'exercici podrà recuperar-se en la data fixada per la Facultat com a avaluació compensatòria.

Bibliografia

Bibliografia complementària:

Amnistia Internacional. (2020). *Los derechos humanos en África: Retrospectiva 2019* (AFR 01/1352/2020). <https://www.amnesty.org/es/documents/document/?indexNumber=afr01%2f1352%2f2020&language=es>

Badejo, D. L. (2008). *The African Union*. Infobase Publishing.

Bates, R. H. (1983). *Essays on the Political Economy of Rural Africa*. Cambridge University Press.

- Bayart, J.-F. (1993). *The State in Africa: The Politics of the Belly*. Longman.
- Bayart, J.-F. (2006). *L'Etat en Afrique: La politique du ventre*. Fayard.
- Bayart, J.-F., & Ellis, S. (2000). Africa in the World: A History of Extraversion. *African Affairs*, 99(395), 217-267. JSTOR.
- Cartes Rodríguez, J. B. (2017). El Tribunal Africano de Derechos Humanos y de los Pueblos: ¿hacia un África en paz? *Anuario Mexicano de Derecho Internacional*, 1(17), 251-289.
<https://doi.org/10.22201/ij.24487872e.2017.17.11037>
- Cooper, F. (1981). Africa and the World Economy. *African Studies Review*, 24(2/3), 1-86. JSTOR.
<https://doi.org/10.2307/523902>
- Eisenstadt, S. N. (1973). *Traditional Patrimonialism and Modern Neopatrimonialism*. Sage Publications.
- Escola de Cultura de Pau. (2020). *Alerta! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*. Icaria Editorial.
<https://escolapau.uab.cat/alerta-informe-sobre-conflictos-derechos-humanos-y-construccion-de-paz/>
- Ferguson, J. (1994). *The anti-politics machine: "development," depoliticization, and bureaucratic power in Lesotho*. University of Minnesota Press.
- Galtung, J. (1971). A structural theory of imperialism. *Journal of peace research*, 2, 81-117.
- Hegel, G. W. F. (1965). *La Raison dans l'Histoire, Introduction à la Philosophie de l'Histoire* (K. PAPAIOANNOU (Trad.)). Union générale d'éditions, UGE.
- Herbst, J. (2000). *States and Power in Africa: Comparative Lessons in Authority and Control* (STU-Student edition). Princeton University Press; JSTOR. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7rrtj>
- Izard, M. (1985). *Gens du pouvoir, gens de la terre: les institutions politiques de l'ancien royaume du Yatenga (Bassin de la Volta Blanche)*. Cambridge University Press.
- Izquierdo Brichs, F. (Ed.). (2009). *Poder y regímenes en el mundo árabe contemporáneo*. Fundació CIDOB.
- Izquierdo, F., & Etherington, J. (2017). *Poder Global, Una mirada desde la Sociología del Poder*. Bellaterra.
- Médard, J.-F. (1991). L'État néo-patrimonial en Afrique noire. *États d'Afrique noire. Formations, mécanismes et crise*, 323-353.
- Reynolds, P. (2002, julio 8). African Union replaces dictators' club. *BBC News Online's*.
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/2115736.stm>
- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. Routledge & Kegan Paul Ltd.
- Thies, C. G. (2004). State Building, Interstate and Intrastate Rivalry: A Study of Post-Colonial Developing Country Extractive Efforts, 1975-2000. *International Studies Quarterly*, 48(1), 53-72.
<https://doi.org/10.1111/j.0020-8833.2004.00291.x>
- Tilly, C. (2017). War making and state making as organized crime. En *Collective Violence, Contentious Politics, and Social Change* (pp. 121-139). Routledge.
- Wallerstein, I. (1974). *The Modern World-System I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century (Studies in Social Discontinuity)* (Vol. 1).
- Wallerstein, I. (1980). *The Modern World-System, vol. II: Mercantilism and the Consolidation of the European World-Economy, 1600-1750*. Academic Press.

- Wallerstein, I. (1989). *The Modern World-System, vol. III: The Second Great Expansion of the Capitalist World-Economy, 1730-1840s*. Academic Press.
- Wallerstein, I. (2011). *The Modern World-System IV: Centrist Liberalism Triumphant, 1789-1914*. University of California Press.
- Bourdieu, P., & Wacquant, L. (1992). *Réponses*. Paris: Seuil.
- Bourdieu, Pierre. 1977. «Sur le pouvoir symbolique». *Annales. Économies, Sociétés, Civilisations* 32 (3): 405-11. <https://doi.org/10.3406/ahess.1977.293828>.
- Castells, M. (2012). *Redes de indignación y esperanza. Los movimientos sociales en la era de Internet*. Madrid: Alianza.
- Castells, M. (2013). *Communication Power*. UK: Oxford University Press.
- Diani, M. & Mcadam, D. (Eds.) (2003) *Social Movements and Networks. Relational Approaches to Collective Action*, Oxford, Oxford University Press.
- Gamson, W. A. (1990) *The Strategy of Social Protest*, Belmont, Wadsworth Publishing Company.
- Goldstone, J. (2001) "Toward a fourth generation of revolutionary theory". *Annual Review of Political Science*, 4.
- Inglehart, R. (1977) *The silent revolution: Changing values and political styles among Western publics*, Princeton, N.J., Princeton University Press.
- Izquierdo, F. y J. Etherington (2017) *Poder Global, Una mirada desde la Sociología del Poder*. Serie General Universitaria. Barcelona: Bellaterra.
- Keck, M.; Sikkink, K. (1999). *Activistas más allá de las fronteras. Redes transnacionales en la política internacional*. Mèxic: Siglo XXI.
- Koopmans, R. (2004) "Protest in time and space: The evolution of waves of contention". En Snow, D. A., Soule, S. A. & Kriesi, H. (Eds.) *The Blackwell companion to social movements*. London, Blackwell Publishing Ltd.
- Snow, David A. et al. (1986). «Frame Alignment Processes, Micromobilizations, and Movement Participation». *American Sociological Review* (vol. 51, pàg. 464-481).
- Snow, D. A., Soule, S. A. & Kriesi, H. (Eds.) *The Blackwell companion to social movements*. London, Blackwell.
- Tarrow, S. (1998) *Power in Movement: Social Movements, Collective Action and Politics*, New York, Cambridge University Press.
- Tarrow, S. (2005) *The new transnational activism*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Tilly, C. (1978) *From Mobilization to Revolution*, New York, McGraw-Hill.
- Tilly, C. (2006) *Social Movements, 1768-2004*. Boulder: Paradigm Publishers.
- Touraine, A. (1995) *Producción de la sociedad*. México: UNAM.
- Vivas, E. (2008) *Campañas, demandas e impactos del movimiento contra el endeudamiento del sur*. Madrid: El Viejo Topo.
- Aranson, C. J., & Zartman, I. W. (2005). *Rethinking the economics of war: the intersection of need, creed, and greed*. Woodrow Wilson Center Press.

- Azar, E. E. (1990). *The management of protracted social conflict: theory and cases*. Dartmouth; Gower Pub. Co.
- Azar, E. E., & Burton, J. W. (Eds.). (1986). *International Conflict Resolution: Theory and Practice*. Lynne Rienner Pub.
- Blalock, H. M. (1989). *Power and Conflict: Toward a General Theory*. Sage.
- Burton, J. (1990a). *Conflict: resolution and prevention*. Macmillan.
- Burton, J. (Ed.). (1990b). *Conflict: Human Needs Theory*. The Macmillan Press.
- Chinkin, C., & Kaldor, M. (2013). Gender and new wars. *Journal of International Affairs*, 167-187.
- Deutsch, M., Coleman, P. T., & Marcus, E. C. (2006). *The handbook of conflict resolution*. John Wiley and Sons.
- Fisas, V. (1998). *Cultura de paz y gestión de conflictos*. Icaria.
- Fisas, V. (2004). *Procesos de paz y negociación en conflictos armados*. Editorial Paidós.
- Galtung, J. (1978). Conflict as a way of life. In *Essays in Peace Research Volume III, Peace and Social Structure: Vol. III* (p. 563). Christian Ejlers.
- Galtung, J. (2003). *Paz Por Medios Pacíficos: Paz Y Conflicto, Desarrollo Y Civilización*. Bakeaz; Gernika Gogoratuz.
- Jeong, H.-W. (2009). *Conflict Management and Resolution: An Introduction*. Taylor & Francis.
- Lederach, J. P. (1998). *Construyendo la paz: reconciliación sostenible en sociedades divididas*. Gernika Gogoratuz. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=18557>
- Lederach, J. P., & Jenner, J. M. (2002). *A handbook of international peacebuilding: into the eye of the storm*. Jossey-Bass.
- Ramsbotham, O., Woodhouse, T., & Miall, H. (2011). *Contemporary conflict resolution: the prevention, management and transformation of deadly conflicts*. Polity Press.
- Wallensteen, P. (2007). *Understanding conflict resolution: war, peace and the global system*. SAGE.
- Zartman, I. W. (2008). *Negotiation and conflict management: essays on theory and practice*. Routledge.

Programari

No requereix programari específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt